

LÆRERVEILEDNING

Tittel: BYPLANSJEFENE, Målgruppe: 5.-7. trinn

OSLO DKS 2017, Sted: Nasjonalmuseet–Arkitektur, Bankplassen 3

Byplanlegging er tema for formidlingstilbudet BYPLANSJEFENE. Opplegget er todelt. Det består av en omvisning i Nasjonalmuseet – Arkitekturs permanente utstilling, og praktiske oppgaver i museets verksted

Utstillingen «Byggekunst. Arkitektursamlingen 1830 til i dag» presenterer et utvalg av museets arkitektursamling fra de siste 200 år. De utstilte arbeidene handler først og fremst om ideer – fra visjoner for hele byer og nye konsepter for boligbygging, til praktiske løsninger for å føye to materialer sammen. I verkstedet arbeider elevene med det pedagogiske byggesettet *Byplansjefene*, som består av 700 hus i målestokk 1:200. Elevene deles inn i mindre grupper som får utdelt hver sin bydel og bygningstyper som eneboliger, bygårder og boligblokker. Det deles også ut bygg med spesielle funksjoner som sykehus, moské, skole, kino, og kjøpesenter. Gruppene utformer bydelene sine med uterom, veier, plasser og gode steder å bo. Til slutt settes alle delene sammen til en stor by. Denne byen er utgangspunktet for en samtale mellom elevene og formidleren, som kretser rundt hva som er viktig når man skal videreutvikle og planlegge en god by. Gjennom diskusjon og fysisk utprøving av ideene sine, får elevene en dypere forståelse for byplan og arkitektur. De trer selv inn i rollen som byplansjefer.

Mål

Formidlingsprosjektet gir elevene kunnskap om omgivelsene de har rundt seg. Gjennom egenaktivitet får elevene vurdere flere av elementene som til sammen gir en god by å bo i. Refleksjon og kritisk tanke rundt våre bygde omgivelser er viktig og har en sentral plass i samfunnsdiskusjonen. Hensikten med formidlingsprosjektet er å gi elevene forståelse av de ulike faktorene som påvirker hvordan omgivelsene våre formes og utvikles. På denne måten kan de også være en del av prosessen knyttet til utformingen av sitt eget bomiljø.

Skolens læreplaner

Formidlingsprosjektet er et spennende og interessant hjelpemiddel på veien mot de definerte målene for forståelse av arkitektur i læreplanen. Det er relevant i forhold til skolens kompetansemål i samfunnskunnskap og kunst og håndverk. Elevene vil i møtet med prosjektet tilegne seg kunnskap om, og refleksjon rundt, byer, gater, plasser og bygninger med forskjellige funksjoner. De vil få en større kulturell, samfunnsmessig og estetisk forståelse av våre bygde omgivelser. Dette vil bidra til at elevene kan delta i viktige diskusjoner som pågår i samfunnet de selv er en del av.

Forslag til forarbeid

Før elevene kommer til museet kan klassen forberede seg ved å snakke om hvordan skolens nærmiljø er bygget opp. Hvilke type bygninger finnes? Er det nok uteområder? Eller mangler det kanskje kino eller idrettshall? Bor folk tett på hverandre eller spredt utover? Hva er forskjellen på Oslos bydeler?

Forslag til etterarbeid

Fortsette samtalen om hva som definerer et godt sted å bo. Kanskje har elevene fått ideer til positive endringer i nærmiljøet? Tegn enkle byplaner hvor disse forandringene er tegnet inn.

Sentrale spørsmål som kan diskuteres

- Hva gjør en by miljøvennlig?
- Hva er en bærekraftig by?
- Hvorfor er byene slik de er? Hvordan burde de vært?
- Hvor er bygninger plassert? Hvorfor?
- Hvordan er størrelsen på gater og byrom utformet?
- Hvor mange boliger er det plass til?
- Hvordan orienterer man seg i byen?
- Hvordan er de ulike bydelene sammenlignet med hverandre?
- Hva skjer om vi ikke planlegger? Får vi nok skoler og gamle hjem da? Blir det plass til biler, syklist og gående i trafikken?

Byggesettet *Byplansjefene* er utviklet av Nasjonalmuseets Landsdekkende program i samarbeid med Brendeland & Kristoffersen Arkitekter. Foto: Brendeland & Kristoffersen Arkitekter.